

www.pv.at

Impresum

Vlastníci médií a vydavatelja:

Dôchodková poisťovňa (PVA)
Friedrich-Hillegeist-Straße 1, 1021 Wien
Telefón: +43 (0) 5 03 03
Internetová stránka: www.pv.at
E-Mail: pva@pv.at

Miesto vydania a výroby: Viedeň

Tlač: PVA

Titulná fotografia: © istockphoto.com/koya79

Vážená pani!

Vážený pán!

Patríte k rozsiahlemu okruhu osôb, o ktoré sa naša poisťovňa stará.

Pretože poberanie dôchodku je spojené s rôznymi právami a povinnosťami, je pre Vás zvlášť dôležité, aby ste boli informovaní o zákonných podkladoch. Prosíme Vás preto, aby ste si dôkladne prečítali túto brožúru.

Na požiadanie Vám zašleme túto brožúru aj v angličtine. Okrem toho nájdete text brožúrky v chorvátčine, srbčine, slovinčine, slovenčine, češtine, maďarčine, turečtine, taliančine, španielčine, francúzštine a angličtine na internetových stránkach www.pv.at.

Toto vydanie vychádza zo stavu zákonných podkladov platných od 1. januára 2023.

Navyše sú vám k dispozícii vyškolení odborníci v pobočke vo Viedni a v niektorých krajinách ponúkame konzultačné dni špeciálne pre dôchodcov žijúcich v zahraničí, kde im budú poskytnuté podrobné informácie a individuálne poradenstvo.

Sme zákaznícky orientovaným poskytovateľom služieb, a naším cieľom je preto rýchla a nebyrokratická pomoc našim klientom pri vyčerpaní všetkých zákonných možností.

aša dôchodková poisťovňa

Obsah

Stanovenie dôchodku	6
Rozhodnutie.....	6
Vyrozumenie	6
Vypĺacanie dôchodku.....	7
Platby celosvetovo	7
Platby do spolkovej Republiky Nemecko	7
Výpočet dôchodku a výplata	8
Zvláštnosti starobného dôchodku.....	9
Zvýšený starobný dôchodok.....	9
Zvláštnosti invalidného dôchodku, príp. dôchodku pri	
neschopnosti výkonu povolania	10
Čiastočný dôchodok	10
Trvalý invalidný dôchodok, dôchodok pri neschopnosti výkonu povolania.....	11
Časovo obmedzený invalidný dôchodok, dôchodok pri	
neschopnosti výkonu povolania	11
Žiadosť o ďalšie poskytovanie.....	12
Príspevok na rehabilitáciu / príspevok na rekvalifikáciu	12
Následné prehliadky.....	13
Odobratie dôchodku.....	13
Zvláštnosti predčasného starobného dôchodku,	
predčasného „korridor“ dôchodku a dôchodku pre ťažko fyzicky pracujúcich.....	14
Zánik dôchodku.....	14
Wiederaufleben.....	14
Prechod na starobný dôchodok	15
Pozostalostný dôchodok.....	16
Vdovský (Vdovecký) dôchodok.....	16

Oznámenie zmeny príjmu.....	19
Vdovský (Vdovecký) dôchodok pre rozvedených	19
Zvláštnosti vdovského (vdoveckého) dôchodku	20
Sirotský dôchodok	22
Zvláštnosti sirotského dôchodku	24

Peňažná dávka za opatrovníctvo	25
--------------------------------------	----

Prídavky na deti	27
------------------------	----

Výška.....	27
------------	----

Pozastavenie dôchodku	29
-----------------------------	----

Zmena bydliska	30
----------------------	----

Mimoriadne platby	31
-------------------------	----

Alikvotná časť.....	31
---------------------	----

Zvláštnosť	31
------------------	----

Zdanenie dôchodku	32
-------------------------	----

Obmedzená daňová povinnosť.....	32
---------------------------------	----

Občania európskeho hospodárskeho priestoru a švajčiarski občania	32
--	----

Zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia	33
---	----

Zdravotného poistenia.....	34
----------------------------	----

Bydlisko v niektorom štáte európskej únie, resp. európskeho hospodárskeho priestoru alebo vo švajčiarsku	34
--	----

Bydlisko v niektorom zmluvnom štáte.....	35
--	----

Prihlásenie k rakúskemu zdravotnému poisteniu	35
---	----

Prechodný pobyt v rakúsku	37
---------------------------------	----

Potvrdenie o žití.....	38
------------------------	----

Povinnosť predloženia.....	38
----------------------------	----

Rozosielanie potvrdení o žití	38
-------------------------------------	----

Registrovať inštrukcie	39
------------------------------	----

Informácie a poradenstvo.....	42
-------------------------------	----

Stanovenie dôchodku

Rozhodnutie

O nároku na dôchodok je rozhodnuté na základe rozhodnutia. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť, ak námietku nepodáte do 3 mesiacov od jeho doručenia.

Vyrozumenie

Ak vám bolo doručené „Vyrozumenie“ o poskytnutí zálohy na dôchodok, znamená to, že doteraz nie sú splnené predpoklady pre definitívne stanovenie dôchodku. Snažíme sa však čo najrýchlejšie ukončiť zisťovacie konanie a rozhodnúť.

Rozhodnutie (vyrozumenie) je dokument, ktorým sa preukážete ako osoba oprávnená k poberaniu dôchodku z rakúskeho zákonného dôchodkového poistenia.

Preto vám odporúčame tento dokument starostlivo uschovať.

Vyplácanie dôchodku

Dôchodok je **vyplácaný späťne**, vždy prvého nasledujúceho mesiaca. Ak pripadne tento deň na sobotu, nedeľu alebo sviatok, bude vám dôchodok poukázaný tak, aby bol k dispozícii posledný pracovný deň predtým.

Dôchodok sa **vypláca** zásadne **osobe oprávnenej na poberanie dôchodku**.

Platby celosvetovo

Dôchodok je vyplácaný prostredníctvom poštovej spoločnosti Deutsche Post AG

- » bezhotovostne na účet/spoločný vedený účet peňažného ústavu podľa vášho výberu alebo
- » platbou šekom, zaslaním šeku na rad (výnimka: Švajčiarsko a Belgicko).

Platby do spolkovej Republiky Nemecko

Dôchodok môže byť vyplácaný prostredníctvom poštovej spoločnosti Deutsche Post AG

- » v hotovosti alebo
- » bezhotovostne na účet/spoločný účet v peňažnom ústave podľa vášho výberu.

Ak budete chcieť v budúcnosti zmeniť spôsob vyplácania, prosíme vás o včasnú informáciu.

Výpočet dôchodku a výplata

Pri výpočte dôchodku budú podľa ustanovení platných v Rakúsku zohľadnené aj doby poistenia dosiahnuté v niektorom členskom štáte Európskej únie, Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), vo Švajčiarsku alebo štáte, na ktorý sa dohoda vzťahuje, príp. doby zamestnania získané v niektorej medzinárodnej organizácii. **Z Rakúska bude potom vyplácaná tá časť dôchodku pripadajúca na rakúske doby poistenia.**

© istockphoto.com/AndreyPopov

Zvláštnosti starobného dôchodku

Zvýšený starobný dôchodok

Ak bude nárok na starobný dôchodok uplatnený až po dosiahnutí stanoveného dôchodkového veku (60 rokov u žien, 65 rokov u mužov), prislúcha za mesiace, o ktoré bol dôchodok čerpaný neskôr – ale najskôr od okamihu splnenia čakacej doby, príp. minimálnej doby poistenia – zvýšený starobný dôchodok (bonifikácia).

Zvláštnosti invalidného dôchodku, príp. dôchodku pri neschopnosti výkonu povolania

Čiastočný dôchodok

Ak poberá osoba majúca nárok na invalidný dôchodok, príp. dôchodok pri neschopnosti výkonu povolania, v jednom kalendárnom mesiaci príjmy zo zárobkovej činnosti vyššie, než je hranica minimálneho príjmu (v roku 2023: € 500,91), mení sa nárok na vypočítaný dôchodok za tento kalendárny mesiac na nárok na čiastočný dôchodok. Ak celkové príjmy prekročia určitú hraničnú hodnotu, znižuje sa plný dôchodok o započítateľnú sumu. Inak patrí invalidný dôchodok, príp. dôchodok pri neschopnosti výkonu povolania v plnom rozsahu.

Ak prekročí celkový mesačný príjem € 1.357,72 brutto, znižuje sa plný dôchodok o započítateľnú sumu. Započítateľná suma sa skladá z častí celkového príjmu, pričom v roku 2023 sa bude počítať, pre časti celkového príjmu

über € 1.357,72	bis	€ 2.036,66	30 %
über € 2.036,66	bis	€ 2.715,43	40 % und
über € 2.715,43			50 %

týchto častí celkového príjmu.

Započítateľná suma však nesmie prekročiť ani 50 % plnenia ani výšku príjmov zo zárobkovej činnosti.

Celkový príjem sa vypočíta ako súčet plného dôchodku (bez zvláštnej sumy navýšenia) a príjmu zo zárobkovej činnosti (brutto).

Nové stanovenie čiastočného dôchodku

- » pri úprave dôchodku
- » pri každom začatí novej zárobkovej činnosti
- » na zvláštnu žiadosť poberateľa/poberateľky dôchodku
- » pri ročnom vyrovnaní.

Trvalý invalidný dôchodok, dôchodok pri neschopnosti výkonu povolania

Invalidný dôchodok, príp. dôchodok pri neschopnosti výkonu povolania je priznaný na neobmedzenú dobu iba v prípade, ak s ohľadom na telesný alebo duševný stav poistenca možno očakávať trvalú invaliditu, resp. trvalú neschopnosť výkonu povolania a nie je pravdepodobné žiadne zlepšenie prostredníctvom lekárskej alebo odbornej rehabilitácie.

Časovo obmedzený invalidný dôchodok, dôchodok pri neschopnosti výkonu povolania

Časovo obmedzený invalidný dôchodok, resp. dôchodok pri neschopnosti výkonu povolania náleží osobám, ktoré sa narodili do 31. decembra 1963, ak ide o dočasnú invaliditu, príp. neschopnosť výkonu povolania najmenej počas šiestich mesiacov. Dôchodok sa priznáva zásadne na dobu maximálne 24 mesiacov. Ak trvá invalidita, resp. neschopnosť výkonu práce aj po uplynutí tejto lehoty, je možné dôchodok priznať na ďalších max. 24 mesiacov, ak bola žiadosť o ďalšie poskytovanie dôchodku podaná do troch mesiacov po zaniknutí.

Žiadosť o ďalšie poskytovanie

Ak nenastane počas poberania časovo obmedzeného invalidného dôchodku, resp. dôchodku pri neschopnosti výkonu povolania zlepšenie zdravotného stavu, odporúčame podať príslušnú žiadosť už **tri mesiace pred vypršaním** lehoty plnenia, aby nedošlo pokiaľ možno k prerušeniu vyplácania dôchodku.

Príspevok na rehabilitáciu / príspevok na rekvalifikáciu

Platí pre osoby narodené od 1. januára 1964

Rehabilitačný príspevok

V prípade dočasnej invalidity, príp. pracovnej neschopnosti v dĺžke minimálne šiestich mesiacov neprislúcha dôchodok, ale namiesto neho pri splnení potrebných podmienok príspevok na rehabilitáciu.

Príspevok na rekvalifikáciu

Ak sa v súvislosti s žiadosťou o invalidný dôchodok rozhodnutím zistí právny nárok na profesijné opatrenie vo forme rehabilitácie, existuje pri splnení ďalších podmienok nárok na príspevok na rekvalifikáciu.

Následné prehliadky

Pokiaľ možno počítať so zlepšením zdravotného stavu, vykoná dôchodková poisťovňa v primeraných časových intervaloch príslušné následné zdravotné prehliadky.

Odobratie dôchodku

Dôchodok priznaný na základe trvalej invalidity, resp. neschopnosti výkonu povolania bude odobratý, keď sa zdravotný stav dôchodkyne/dôchodcu zmení natoľko, že pominú predpoklady rozhodné pre poskytovanie dávky.

Výkon zárobkovej činnosti môže viesť k preskúmaniu invalidity, resp. neschopnosti výkonu povolania a v ďalšom dôsledku k odobratiu dávky.

Po dosiahnutí dôchodkového veku (60 rokov u žien, 65 rokov u mužov) je odňatie dôchodku neprípustné.

Zvláštnosti predčasného starobného dôchodku, predčasného „korridor“ dôchodku a dôchodku pre ťažko fyzicky pracujúcich

Zánik dôchodku

Predčasný starobný dôchodok, predčasný „Korridor“ dôchodok a dôchodok pre fyzicky ťažko pracujúcich zaniká v deň začatia zárobkovej činnosti aj v zahraničí pred dosiahnutím dôchodkového veku, keď mesačné **príjmy zo zárobkovej činnosti** (brutto) prekročia hranicu minimálneho príjmu.

Obnovenie

Zaniknutý dôchodok bude obnovený v predchádzajúcej výške v deň, keď prestane byť vykonávaná závislá alebo samostatná zárobková činnosť s príjmami nad hranicou minimálneho príjmu.

Aby sa vyplácanie dôchodku obnovilo čo najskôr, informujte nás prosím neodkladne o aktuálnej situácii.

Hranica minimálnych príjmov v roku 2023: € 500,91

Prechod na starobný dôchodok

Predčasný starobný dôchodok prechádza v doterajšej priznanej výške **automaticky** na starobný dôchodok od prvého dňa mesiaca po dosiahnutí stanoveného dôchodkového veku (60 rokov u žien, 65 rokov u mužov).

Žiadosť o starobný dôchodok je teda neprípustná, ak má poistenec už nárok na predčasný starobný dôchodok.

© istockphoto.com/AleksanderNakic

Pozostalostný dôchodok

Pozostalostný dôchodok patrí pozostalému (aj rozvedenému) manželskému partnerovi a deťom zosnulého rodiča pri splnení určitých predpokladov. Za deti sú považované za rovnakých predpokladov osoby uvedené v časti Prídavky na deti.

Nasledujúce uvedené ustanovenia o vdovskom (vdoveckom) dôchodku sa aplikujú príslušne aj na registrovaného partnera/partnerku.

Vdovský (Vdovecký) dôchodok

Vdovský (vdovecký) dôchodok sa zásadne odvodzuje z dôchodku, na ktorý mal, resp. by mal nárok zomretý (rozvedený manžel v čase smrti).

Nárok 0 % až 60 %

Výška vdovského / vdoveckého dôchodku je **0 % a 60 % dôchodku**, na ktorý mala alebo by mala zomrelá osoba nárok v čase smrti.

Pre stanovenie percentuálnej sadzby je potrebné určiť základ výpočtu; na to sa použije príjem zosnulého a príjem pozostalého **za posledné 2 kalendárne** roky pred dňom úmrtia poistenca delené 24.

Ak došlo v posledných 2 kalendárnych rokoch k zníženiu príjmu zosnulého v dôsledku choroby alebo nezamestnanosti, bude pri zistení základu výpočtu zosnulého použitý príjem za posledné 4 kalendárne roky pred dňom úmrtia delené 48, ak bude tento výpočet pre pozostaleho výhodnejší.

Príjem

Za **príjem** sa okrem iného považujú:

- » príjmy zo samostatnej alebo závislej zárobkovej činnosti (v tuzemsku a v zahraničí),
- » stanovené príjmy verejných funkcionárov, ktoré prekračujú limitnú sumu pre príjem,
- » opakujúce sa peňažné plnenie (brutto) zo zákonného sociálneho poistenia a poistenia v nezamestnanosti (napr. dôchodok, invalidný, nemocenské, podpora v nezamestnanosti),
- » starobný dôchodok, resp. výplaty podpôr a podobné dôchodkové plnenie,
- » dôchodky vyplatené v zahraničí,
- » príjmy v zmysle zákona o príjmoch alebo iné príjmy za výkon funkcie,
- » náhrada dovolenky a preplatenie nevyčerpanej dovolenky,
- » pri poberaní dôchodku z dôvodu postupného predčasného odchodu do dôchodku súčet základov pre výpočet príspevkov povinného poistenia a mimoriadnych platieb, ak je tento súčet vyšší ako súčet súčasných poberaných príjmov,
- » administratívny dôchodok a preklenovacie platby na základe sociálnych plánov (resp. základ pre výpočet príspevkov súčasne bežiaceho dobrovoľného poistenia, ak je vyšší ako súčet príjmov poberajúci zosnulým).

Zvýšenie až na 60 %

Nárok na dôchodok nižší ako 60 % môže byť v závislosti od finančnej situácie vdovy/vdovca zvýšený.

Ak nedosiahne súčet vlastných príjmov vdovy/vdovca a vdovského/vdoveckého dôchodku - s výnimkou prípadného osobitného navýšenia za pripoistenie - stanovené hraničné hodnoty (pre rok 2023: € 2.220,47), zvyšuje sa percento vdovského (vdoveckého) dôchodku tak, aby súčet vlastného príjmu a vdovského (vdoveckého) dôchodku dosiahol túto limitnú hodnotu.

Vdovský (vdovecký) dôchodok môže byť zvýšený na **max. 60 %**.

Zníženie až na 0 %

Ak prekročí súčet vlastného dôchodku a/alebo príjmov zo zárobkovej činnosti spolu s vdovským (vdoveckým) dôchodkom dvojnásobok mesačného maximálneho základu pre výpočet príspevkov, znižuje sa vdovský (vdovecký) dôchodok o prekračujúcu sumu až na nulu.

Od 1. 1. 2013 sa berie do úvahy dvojnásobný najvyšší základ príspevku platný v roku 2012 (hodnota 2012 € 8.460,-).

K takto vypočítanému vdovskému (vdoveckému) dôchodku bude prípadne pripočítaných 60 % zvláštneho navýšenia prislúchajúceho zosnulému (za prípadné pripoistenie).

Oznámenie zmeny príjmu

Zvýšenie či zníženie vlastného príjmu môže vyvolať zmenu výšky vdovského (vdoveckého) dôchodku. Pri zmene príjmu bude vykonaný nový výpočet z moci úradnej, v každom prípade však v rámci úpravy dôchodku a na základe osobitnej žiadosti.

Vdovský (Vdovecký) dôchodok pre rozvedených

Rozvedení majú nárok na vdovský (vdovecký) dôchodok, ak neuzavreli nové manželstvo a ak poistený bol ku dňu úmrtia

- » na základe súdneho rozsudku,
- » na základe súdneho vyrovnania alebo
- » na základe zmluvného záčiatku uzavretého pred rozvodom platíť výživné, resp. alimenty, príp.
- » po nadobudnutí právoplatnosti rozvodového rozsudku až do dňa úmrtia najmenej po dobu posledného roka pred smrťou pravidelne platil výživné na pokrytie životných potrieb (nárok na výživné na základe príjmových pomerov) (doba trvania manželstva minimálne 10 rokov).

Obmedzenie výšky výživného

Výška vdovského (vdoveckého dôchodku) vyplácaného rozvedenému partnerovi/rozvedenej partnerke je obmedzená výškou mesačného výživného.

Bez obmedzení výšky výživného

Vdovský/vdovecký dôchodok však náleží v plnej výške, ak nebolo uzavreté nové manželstvo, ak

- » rozsudok o rozvoде obsahuje výrok podľa § 61 ods. 3 zákona o manželstve (žalujúca strana nesie plne alebo prevažne vinu na rozvrate manželstva),
- » manželstvo trvalo minimálne 15 rokov a
- » vdova/vdovec dovŕšil v deň nadobudnutia právoplatnosti rozvodového rozsudku veku 40 rokov.

Požiadavka na dovŕšenie veku 40 rokov ku dňu nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o rozvoде odpadá, ak je vdova/vdovec od tohto dňa práceneschopná (neschopný) alebo ak pripadá sirotsky dôchodok na dieťa pochádzajúce z rozvedeného manželstva alebo na spoločne osvojené dieťa alebo na nevlastné dieťa, ktoré bolo prijaté za vlastné, a ak dieťa žije trvalo po smrti manžela/manželky v domácnosti vdovy (vdovca). Požiadavka na trvalú spoločnú domácnosť odpadá, ak sa dieťa narodilo po smrti otca.

Zvláštnosti vdovského (vdoveckého) dôchodku

Ďalšie poskytovanie po uplynutí lehoty

Ak bol vdovský (vdovecký) dôchodok poskytnutý len na 30 kalendárnych mesiacov po smrti poistenca, je potrebné dbať na nasledujúce ustanovenia.

Ak je pozostalý v dobe uplynutia nároku invalidný, existuje po nárok

na dôchodok po dobu trvania invalidity. Žiadosť o ďalšie poskytovanie však musí byť podaná 3 mesiace po vypršaní nároku. Žiadosť podaná neskôr bude zamietnutá. Ak sa cítite byť invalidný, odporúčame Vám **podať žiadosť na ďalšie poskytovanie** vdovského (vdoveckého) dôchodku ešte **pred uplynutím 30 kalendárnych mesiacov.**

Odstupné

V prípade **uzavretia nového manželstva** bude vdovský (vdovecký) dôchodok vyrovnaný vo výške 35-násobku mesačného dôchodku (bez vyrovnávacieho príplatku).

Ak odpadne časovo obmedzený priznaný vdovský (vdovecký) dôchodok z dôvodu uzatvorenia nového manželstva, neprislúcha pozostalému žiadne odstupné.

Obnovenie

Ak bude novo uzatvorené manželstvo ukončené smrťou manžela/manželky, rozvedené, zrušené alebo vyhlásené za neplatné, nárok na dôchodok sa obnovuje **na základe podanej žiadosti,** ak

- » k rozvodu alebo zrušeniu nedošlo výhradne alebo prevažne z viny vdovy/vdovca;
- » vdova/vdovec nenesie vinu na prehlásení manželstva za neplatné.

Nárok na vdovský dôchodok sa obnovuje prvého dňa mesiaca po podaní žiadosti, najskôr však prvého dňa mesiaca nasledujúceho po uplynutí dvoch a pol roka po uplynutí nároku na dôchodok.

Na obnovený vdovský (vdovecký) dôchodok sa započítava vdovský (vdo-

vecký) dôchodok prislúchajúci z nového manželstva, výživné a príjmy, ktoré vdove (vdovcovi) prislúchajú na základe zrušeného alebo neplatného manželstva alebo ktoré poberá navyše. **Priznaný časovo obmedzený vdovský (vdovecký) dôchodok sa neobnovuje.**

Sirotský dôchodok

Sirotský dôchodok sa v zásade odvodzuje od dôchodku, na ktorý mal(a) alebo by mal(a) zosnulý otec / zosnulá matka nárok v čase smrti.

Výška sirotského dôchodku

Každému dieťaťu zosnulého poistenca patrí sirotský dôchodok. Základom pre výpočet sirotského dôchodku je vždy 60 % vdovského alebo vdoveckého dôchodku, nezávisle na tom, či príp. v akej výške bol skutočne priznaný.

Sirotský dôchodok je v prípade úmrtia jedného z rodičov 40 %, príp. v prípade úmrtia oboch rodičov 60 percent vdovského, príp. vdoveckého dôchodku.

Ak sú splnené predpoklady pre poskytnutie sirotského dôchodku po oboch rodičoch, potom prislúchajú dieťaťu oba dôchodky.

Do dovŕšenia veku 18 rokov

Za deti sa považujú do dovŕšenia 18 rokov manželské, adoptívne a nevlastné deti poistenca, ak žili s poistencom trvale v spoločnej domácnosti. Pritom je nepodstatné, či už dieťa vykonáva zamestnanie alebo ešte študuje.

Po dovŕšení veku 18 rokov

Po dovŕšení veku 18 rokov prislúcha sirotsky dôchodok len v tom prípade, ak sirota

- » navštevuje školu alebo prípravu na budúce povolanie, ktorá vyžaduje väčšinu jeho pracovnej sily, maximálne do veku 27 rokov a pri štúdiu buď poberá rodinné prídavky, alebo síce nepoberá rodinné prídavky, ale zaoberá sa štúdiom riadne, s vážnymi úmyslami a cieľavedome (§ 2 ods. 1 písm. b zákona o vyrovnávaní rodinných výdavkov v znení z 1. 9. 1992),
- » je ako účastníčka príp. účastník činný v dobrovoľných sociálnych programoch „Freiwilliges Sozialjahr“, príp. „Freiwilliges Umweltschutzjahr“, v službe na pamiatku holokaustu „Gedenkdienst“ v tuzemsku a v zahraničí alebo v mierovej či sociálnej službe v zahraničí, najdlhšie do dovŕšenia 27. roku života, alebo
- » je neschopný zárobku, ak nastala choroba alebo zdravotné postihnutie pred dovŕšením 18. roku života alebo počas školskej dochádzky alebo prípravy na povolanie, počas účasti na dobrovoľných programoch „Freiwilliges Sozialjahr“, popr. „Freiwilliges Umweltschutzjahr“, služby na pamiatku holokaustu „Gedenkdienst“ v tuzemsku a zahraničí alebo mierové a sociálne služby v zahraničí.

Zvláštnosti sirotského dôchodku

Žiadosť o ďalšie poskytovanie

Žiadosť o ďalšie poskytovanie sirotského dôchodku musí byť podaná do troch mesiacov po dovŕšení veku 18 rokov, aby nedošlo k prerušeniu vyplácania dôchodku.

Koniec nároku

Ak zaniknú predpoklady pre ďalšie poskytovanie dávky, je sirotský dôchodok odobratý uplynutím mesiaca (výplata je zastavená), v ktorom nastal dôvod zániku. Ak prestane neschopnosť zárobku, bude odobratý znovu poskytovaný sirotský dôchodok uplynutím mesiaca nasledujúceho po doručení rozhodnutia.

Vnuci nemajú nárok na sirotský dôchodok.

Peňažná dávka za opatrovníctvo

V prípade obvyklého pobytu v tuzemsku a poberania základnej dávky (napr. dôchodku), alebo u osôb s rakúskym štátnym občianstvom (popr. štátnym občianstvom, ktoré je rovnocenné s rakúskym štátnym občianstvom) môže byť po podaní žiadosti a splnení ďalších predpokladov nárok na peňažnú dávku za opatrovníctvo. Peňažná dávka za opatrovníctvo sa člení podľa úrovne potreby opatrovníctva do siedmich stupňov.

K peňažnej dávke za opatrovníctvo sa započítavajú všetky tuzemské a zahraničné peňažné dávky za opatrovníctvo, ako aj určité opatrovateľské vecné dávky z členského štátu EÚ, EHP a Švajčiarska.

Peňažná dávka za opatrovníctvo sa vypláca aj v prípade zmeny obvyklého pobytu do členského štátu EÚ, EHP alebo do Švajčiarska, ak oprávnená osoba naďalej podlieha rakúskemu zdravotnému poisteniu.

Okrem toho existuje nárok na peňažnú dávku za opatrovníctvo, ak opustil poberateľ dôchodku Rakúsko v období od 4. marca 1933 do 9. mája 1945 z politických dôvodov (s výnimkou výkonu národno-socialistickej činnosti), z náboženských dôvodov alebo z dôvodov svojho pôvodu.

Peňažná dávka za opatrovníctvo prináleží na základe žiadosti a vypláca sa v dvanástich mesačných splátkach bez zrážok.

Peňažná dávka za opatrovníctvo prináleží najskôr na začiatku mesiaca nasledujúceho po podaní žiadosti. Nárok na peňažnú dávku za opatrovníctvo vyprší dňom úmrtia oprávnenej osoby; v kalendárnom mesiaci úmrtia bude vyplatená pomerná časť peňažnej dávky.

Zaradenie nutnosti opatrovníctva sa uskutočňuje na základe lekárskeho posudku a je stanovené vyhláškou.

Tab1: Vyššia peňažná dávky za opatrovníctvo (7 stupňov) robí:

Stupeň	Priemerná nutnosť poskytnutia starostlivosti za mesiac viac ako	Výška (mesačne) 2023
1	65 hodín	€ 175,-
2	95 hodín	€ 322,70
3	120 hodín	€ 502,80
4	160 hodín	€ 754,-
Dodatočné predpoklady od stupňa 5 (nutnosť zvlášť kvalifikovanej starostlivosti)		
5	180 hodín a mimoriadne náročná starostlivosť	€ 1.024,20
6	180 hodín a časovo nekoordinovateľná nutnosť starostlivosti počas dňa a v noci alebo trvalá prítomnosť opatrovateľa	€ 1.430,20
7	180 hodín a postihnutý nie je schopný koordinovaných pohybov rúk a nôh alebo ide o trvalý stav, ktorý sa nezlepší	€ 1.879,50

Prídavky na deti

K dôchodku (s výnimkou pozostalostného dôchodku) prislúchajú za každé manželské, resp. adoptované dieťa dôchodcu/dôchodkyne až do dovŕšenia 18 rokov prídavky na deti, na nevlastné deti a vnukov prislúchajú prídavky len pri splnení zvláštnych predpokladov. Ak má viac osôb nárok na prídavky na deti, prislúcha tento nárok na každé dieťa len raz.

Výška

Prídavky na deti sú na každé dieťa € 29,07 brutto mesačne.

Môžu byť tiež nižšie, ak prislúcha poistencovi rakúska penzia len vďaka zohľadneniu doby poistenia v zahraničí.

Až do dovŕšenia 18 rokov prislúchajú prídavky na deti bez ohľadu na výšku príjmu, a to aj v prípade, že je dieťa zárobkovo činné.

Po dovŕšení veku 18 rokov prislúchajú prídavky na deti iba vtedy, ak dieťa

- » navštevuje školu alebo odbornú prípravu, ktorá prevažne vyžaduje jeho pracovnú silu, maximálne do dosiahnutia 27. roku života a pri štúdiu buď poberá rodinný príspevok, alebo síce nepoberá rodinný príspevok, avšak riadne štúdium prebieha seriózne a účelne (§ 2 ods. 1 písm. b zákona o vyrovnaní rodinnej záťaže v znení zo dňa 1. 9. 1992),

- » je ako účastníčka príp. účastník činný v dobrovoľných sociálnych programoch „Freiwilliges Sozialjahr“, príp. „Freiwilliges Umweltschutzjahr“, v službe na pamiatku holokaustu „Gedenkdienst“ v tuzemsku a v zahraničí alebo v mierovej či sociálnej službe v zahraničí, najdlhšie do dovŕšenia 27. roku života, alebo
- » je neschopný zárobku, ak nastala choroba alebo zdravotné postihnutie pred dovŕšením 18. roku života alebo počas školskej dochádzky, štúdia na univerzite alebo prípravy na povolanie, počas účasti na dobrovoľných programoch „Freiwilliges Sozialjahr“, popr. „Freiwilliges Umweltschutzjahr“, služby na pamiatku holokaustu „Gedenkdienst“ v tuzemsku a zahraničí alebo mierovej a sociálnej služby v zahraničí.

Žiadosť o **ďalšie poskytovanie** prídavku na deti **musí** byť podaná do troch mesiacov po dovŕšení veku 18 rokov, aby nedošlo k prerušeniu vyplácania prídavkov.

Ak zaniknú predpoklady pre ďalšie poskytovanie dávky, bude vyplácanie prídavkov na dieťa zastavené uplynutím mesiaca, v ktorom nastal dôvod zániku, príp. ak zanikne neschopnosť zárobku, potom uplynutím mesiaca nasledujúceho po doručení rozhodnutia.

Pozastavenie dôchodku

Za určitých predpokladov bude vyplácanie dôchodku pozastavené. Pod pozastavením dôchodku sa rozumie, že nárok na dôchodok zásadne trvá, avšak dôchodok sa nevypláca, kým trvajú určité zabraňujúce dôvody.

Dôchodok sa pozastavuje po dobu **trestu odňatia slobody v trvaní viac ako jeden mesiac**. Rodinní príslušníci, ktorí nie sú spoluvinníkmi trestného činu, majú na základe žiadosti nárok na časť dôchodku.

Zvláštnosť: Dôchodok nie je pozastavený, pokiaľ je trest odňatia slobody vykonávaný formou elektronicky sledovaného domáceho väzenia („náramok so snímačom na nohe“).

Zmena bydliska

Ak zmeníte svoje bydlisko, bezodkladne nám túto skutočnosť oznámte a zašlite potvrdenie o prihlásení a odhlásení. V prípade zmeny bydliska do iného štátu môžu eventuálne nastať zmeny týkajúce sa dane zo mzdy, zdravotného poistenia a pod.

Mimoriadne platby

V mesiacoch **apríl**, príp. **október** každého roka patrí k dôchodku mimoriadna výplata.

Táto platba prináleží vo výške dôchodkovej dávky, ktorá je vyplácaná za mesiac apríl, príp. október, vrátane prídavku na deti.

Alikvotná časť

Prvá mimoriadna platba prináleží iba v alikvotnej časti, ak nebol v príslušnom mesiaci mimoriadnej výplaty a v posledných 5 mesiacoch predtým dôchodok poberaný nepretržite. Výška mimoriadnej platby sa pritom znižuje za každý kalendárny mesiac bez poberania dôchodku o jednu šestinu.

Zvláštnosť

U pozostalostných dôchodkov platí nasledujúca zvláštnosť: Ak zosnulá osoba už poberala dôchodok, počítajú sa tieto mesiace poberania dôchodku tiež ako mesiace poberania pozostalostného dôchodku.

Zdanenie dôchodku

Obmedzená daňová povinnosť

Osoby, ktoré nemajú bydlisko ani obvyklý pobyt v Rakúsku, alebo ktoré sa v Rakúsku nezdržujú dlhšie ako 6 mesiacov, podliehajú obmedzenej daňovej povinnosti.

Daň z dôchodku sa určí podľa ustanovenia zákona o daniach z príjmu. Odpočítateľné sumy pre samostatne zárobkové osoby a samoživiteľov a určité nezdaniteľné sumy (pre telesne postihnutých alebo držiteľa preukazu obeti a držiteľov príslušných úradných osvedčení) sa nezohľadňujú.

Občania európskeho hospodárskeho priestoru a švajčiarski občania

Štátni príslušníci členských štátov Európskej únie, príp. štátu, na ktorý sa vzťahuje Zmluva o Európskom hospodárskom priestore (EHP), môžu byť zdanení ako platcovia dane s neobmedzenou daňovou povinnosťou, ak pochádza hlavná časť ich príjmov z činnosti v Rakúsku. Príslušná žiadosť - za uplynulé kalendárne roky - musí byť podaná na Daňovom úrade.

Bežne poberaný dôchodok bude však naďalej zdanený podľa predpisov platných pre platiteľa dane s obmedzenou daňovou povinnosťou.

Zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia

Na zabránenie viacnásobného zdanenia vo viacerých štátoch slúžia zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia. Zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia rozdeľujú práva na zdanenia medzi štátmi. Podľa zmlúv o zamedzení dvojitého zdanenia uzatvorených s jednotlivými krajinami sa dôchodky, ktoré sa vyplácajú do zahraničia, zdania len raz. Aktuálny zoznam zmlúv uzavretých s Rakúskom sa nachádza na internetovej stránke Spolkového ministerstva financií www.bmf.gv.at.

Ak ustanovuje zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia vykonanie zdanenia v (zahraničnom) štáte bydliska a dôchodok v Rakúsku je teda oslobodený od dane, je nutné predložiť pred zmenou daňového zariadenia osvedčenie o daňovom domicile (formulár ZS-QU1) potvrdené zahraničným správcom dane.

Zdravotného poistenia

Bydlisko v niektorom štáte európskej únie, resp. európskeho hospodárskeho priestoru alebo vo švajčiarsku

Rozhodujúce sú zásadne príslušné ustanovenia Nariadenia (EHS) č. 1408/1971 a Nariadenia (EHS) č. 574/1972 a od 1. mája 2010 Nariadenie (ES) č. 883/2004 a Nariadenie (ES) č. 987/2009. Podľa nich dostanete vy a vaši príbuzní zásadne od poskytovateľa nemocenského poistenia v štáte vášho bydliska plnenie zákonného nemocenského poistenia v rámci právnych predpisov platných pre tohto poskytovateľa. Toto platí všeobecne v prípade, že poberáte zo svojho domovského štátu dôchodok.

Ak nie je vo vašom domovskom štáte zákonné zdravotné poistenie a ak nie je za zdravotné poistenie zodpovedný ani žiadny iný členský štát, resp. Švajčiarsko, dostanete vy a vaši rodinní príslušníci plnenie zo zdravotného poistenia na základe poberania rakúskeho dôchodku na ťarchu rakúskeho zdravotného poistenia. Toto výpomocné vecné plnenie poskytne taktiež váš nositeľ zdravotného poistenia v štáte vášho bydliska podľa predpisov platných pre tohto nositeľa zdravotného poistenia.

Bližšie informácie dostanete aj u svojho príslušného nositeľa dôchodkového, príp. zdravotného poistenia v štáte vášho bydliska.

Bydlisko v niektorom zmluvnom štáte

Smerodajné sú zodpovedajúce ustanovenia príslušnej zmluvy o sociálnom zabezpečení. Nie všetky zmluvy však obsahujú ustanovenia o zdravotnom poistení dôchodcov. Príslušné ustanovenia sú obsahom zmlúv uzavretých s nasledujúcimi štátmi:

Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Severná Macedónsko, Srbsko, Tunisko, Turecko.

Ak bývate v niektorom z vyššie uvedených štátov a ak nepoberáte žiadny dôchodok podľa právnych predpisov štátu vášho bydliska, dostanete vy a vaši rodinní príslušníci zásadne plnenie zo zákonného zdravotného poistenia na základe poberania rakúskeho dôchodku na ťarchu rakúskeho zdravotného poistenia. Toto výpomocné vecné plnenie poskytne taktiež váš nositeľ zdravotného poistenia v štáte vášho bydliska podľa právnych predpisov platných pre príslušného nositeľa poistenia.

Bližšie informácie dostanete aj u svojho príslušného nositeľa dôchodkového, príp. zdravotného poistenia v štáte vášho bydliska.

Prihlásenie k rakúskemu zdravotnému poisteniu

Ak chcete čerpať plnenie zo zákonného zdravotného poistenia na ťarchu rakúskeho zdravotného poistenia, musíte sa prihlásiť u príslušného rakúskeho nositeľa zdravotného poistenia a zaregistrovať sa u výpomocného nositeľa zdravotného poistenia v štáte vášho bydliska.

Žiadne poberanie dôchodku podľa právnych predpisov štátu trvalého bydliska

Ak bývate v niektorom z členských štátov EÚ, popr. EHP alebo vo Švajčiarsku, Bosne a Hercegovine, Čiernej Hore, Severná Macedónsku, Srbsku, Tunisku alebo Turecku, robí sa kontrola predpokladov pre prihlásenie k zdravotnému poisteniu ako aj prihlásenie samotné zásadne v priebehu konania o stanovení dôchodku.

Poberanie dôchodku podľa právnych predpisov štátu trvalého bydliska

Ak bývate v niektorom z členských štátov EÚ, popr. EHP alebo vo Švajčiarsku, neprebíha spravidla taká kontrola automaticky. Žiadame vás preto, aby ste nás neodkladne informovali, ak vo svojom štáte trvalého bydliska nemáte žiadnu zákonnú ochranu v rámci zdravotného poistenia.

Ak bývate v Bosne a Hercegovine, Čiernej Hore, Severná Macedónsku, Srbsku, Tunisku alebo Turecku, riadi sa ochrana v rámci zdravotného poistenia podľa ustanovení v štáte bydliska. Prihlásenie k rakúskemu zdravotnému poisteniu nie je v týchto prípadoch možné.

Príspevok k rakúskemu zdravotnému poisteniu

V prípade prihlásenia k rakúskemu zdravotnému poisteniu sa musí v zásade z každého dôchodku, s výnimkou sirotských dôchodkov, prispievať na rakúske zdravotné poistenie.

Prechodný pobyt v rakúsku

Ak bývate v niektorom štáte Európskej únie, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru alebo v niektorom z uvedených zmluvných štátov alebo vo Švajčiarsku, môžete vy a vaši rodinní príslušníci aj v prípade prechodného pobytu v Rakúsku využiť nutné vecné plnenia (lekárska pomoc a starostlivosť v zdravotnom ústave). Náklady poniesie nositeľ zdravotného poistenia v štáte vášho bydliska.

Bližšie informácie dostanete aj u svojho príslušného nositeľa dôchodkového, príp. zdravotného poistenia v štáte vášho bydliska.

© istockphoto.com/kamnu

Potvrdenie o žití

Povinnosť predloženia

Pre vyplácanie dôchodkov osobám s bydliskom v zahraničí je potrebné predložiť raz za rok potvrdenie o žití.

Povinnosti predložiť potvrdenie nepodliehajú tí dôchodcovia a dôchodkyne s trvalým bydliskom v Nemecku, ktorým je rakúsky dôchodok vyplácaný v Nemecku.

Rozosielanie potvrdení o žití

Formulár bude rozosielaný raz ročne, a to vždy v januári každého roka. Vyplnený, podpísaný a úradne overený formulár je nutné zaslať obratom späť dôchodkovej poisťovni. „Vyhlásenia o príjme a platových pomeroch“ sa vyžadujú len vtedy, ak by ďalšie príjmy mali dopad na vyplácanie dôchodku.

Ak nebude sociálnej poisťovni bezodkladne doručený kompletne vyplnený a overený formulár, nie je možné dôchodok vyplatiť.

Formulár **Lebensbestätigung - Potvrdenie o žití** (v niekoľkých jazykoch) nájdete tiež na internete na stránke www.pv.at.

Registrovať inštrukcie

Podľa zákonných ustanovení sú všetci príjemcovia platieb a žiadatelia povinní ihneď oznámiť každú zmenu týkajúcu sa oprávnenia poberať dôchodok, zmenu výšky príjmov alebo zmenu bydliska.

Ohláste nám, prosím, do **7 dní** (pri nároku na sirotsky dôchodok do 2 týždňov)

- » začatie pracovnej činnosti a výšku pracovného príjmu, pri poberaní detských prídavkov aj začatie pracovnej činnosti dieťaťa
- » každú zmenu výšky pracovného príjmu
- » prijatie náhrady za príspevok na dovolenku (vyrovnanie za dovolenku / náhrada) alebo odstupného pri ukončení pracovného pomeru

Ohláste nám, prosím, do 2 týždňov

- » zmenu bydliska, každú zmenu mena a uzavretie manželstva, príp. registráciu partnerstva
- » každé priznanie, nové vymedzenie (s výnimkou úpravy dôchodku alebo penzie) alebo zánik dôchodku, príp. penzie od iného (domáceho alebo zahraničného) subjektu
- » poberanie nemocenských dávok z rakúskeho zdravotného poistenia
- » dlhšie ako jeden mesiac trvajúci test odňatia slobody
- » pri poberaní vdovského / vdoveckého dôchodku, príp. dôchodku pre pozostalú registrovanú partnerku / pozostaleho registrovaného partnera aj príjem peňažného plnenia z rakúskeho úrazového poistenia (príp. úrazového zabezpečenia) alebo poistenia v nezamestnanosti a poberanie rakúskej alebo zahraničnej penzie alebo penzijného zabezpečenia štátneho zamestnanca alebo z obdobného služobného pomeru, penzie alebo podobného plnenia na základe služobného (penzijného) poriadku alebo zmluvného prísľubu penzie zamestnávateľa a zmenu alebo zánik uvedených dávok
- » pri poberaní sirotského dôchodku alebo prídavku na dieťa aj zmenu mena alebo adresy dieťaťa (siroty), vznik a zánik nároku na rodinné prídavky, uzavretie manželstva, príp. registráciu partnerstva (úmrtie) dieťaťa (siroty) a začiatok prezenčnej, príp. civilnej služby, zmenu v príjme dieťaťa (siroty), príp. koniec alebo prerušenie štúdia, prípravy na zamestnanie alebo dobrovoľníckej činnosti (ak dieťa/sirota už dovърšili 18. rok života) a zánik existujúcej práceneschopnosti

Ohláste nám, prosím, do **4 týždňov**

- » každú zmenu v podmienkach pre POBERANIE PRÍSPEVKU NA OPATROVANIE (napr. ďalšie peňažné dávky, ako je slepecký príplatok a pod.)

Správa

Včasným oznámením zabránite preplatkom!

Vaše hlásenie prijme každé pracovisko dôchodkovej poisťovne.

Vezmite, prosím, na vedomie, že v prípade oneskoreného hlásenia budete musieť preplatky vrátiť!

Informácie a poradenstvo

Vaše prania a otázky týkajúce sa dôchodku zodpovieme vo všedných dňoch od pondelok do streda od 7,00 hod. do 15,30 hod. stredoeurópskeho času, štvrtok od 7,00 hod. do 18,00 hod. stredoeurópskeho času a v piatok v čase od 7,00 do 15,00 hod. stredoeurópskeho času na telefónnom čísle **+43 (0)5 03 03**.

Písomné otázky zasielajte prosím na adresu

Pensionsversicherungsanstalt Landesstelle Wien

Friedrich-Hillegeist-Straße 1

1021 Wien, Österreich

Môžete nám tiež zaslať e-mail na pva-lsw@pv.at.

Informácie a poradenstvo Vám bude tiež poskytnuté počas konzultčných dní dôchodkovej poisťovne, ktoré sa v súčasnosti konajú v nasledujúcich štátoch: Nemecko, Taliansko, Chorvátsko, Lichtenštajnsko, Švajčiarsko, Srbsko, Slovensko, Slovinsko, Česká republika, Maďarsko.

Na jednanie si treba priniesť doklad totožnosti s fotografiou!

Aktuálne informácie o dôchodkových záležitostiach a mieste a čase stránkových dní nájdete na internete na www.pv.at.

Rozhodnutie (vyrozhudenie) obsahuje „Číslo poistky“. Uvádzajte prosím toto číslo dôsledne vo všetkej svojej korešpondencii. Uvedenie čísla poistky nám uľahčí vyhľadanie spisov a umožní rýchle vybavenie vašej záležitosti.

Upozornenie!

Tieto všeobecné informácie nemôžu nahradiť osobnú konzultáciu. Pracovníci dôchodkovej poisťovne sú Vám preto radi k dispozícii. Adresy a telefónne čísla nájdete na webovej stránke www.pv.at/kontakt.

Informácie o medzinárodných konzultačných dňoch nájdete na: [www.pv.at/internationale Sprechtag](http://www.pv.at/internationale_Sprechtag)

Na osobnú konzultáciu si, prosím, prineste preukaz totožnosti s fotografiou.

Ďalšie informácie nájdete na www.pv.at.